

אבינועם רוזנק

ההלכה כמחוללת שינוי

עיונים ביקורתיים
בפילוסופיה של ההלכה

הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, ירושלים

תוכן עניינים

יא	פתח דבר
1	פרק ראשון : פסיקה ורגישות חינוכית
1	מבוא
2	רגישות חינוכית בפסיקה הלכתית
3	רגישות חינוכית כטיעון הלכתי
	בת מצווה 5
	תנועת הנוער 'שורון' 9
	המחיצה בבית הכנסת 11
	שרפת גופת המת 13
	העלייה לתורה וגבולות הקהילה 15
17	הרב חיים דוד הלוי: מושג הקדושה והשלכותיו ההלכתיות
19	שבירת הלוחות, החינוך והקדושה
22	פסיקה חינוכית ולא אידאולוגית
	מהו עם סגולה? 23
	היחס לארץ ישראל 31
	היחס לעברית 34
39	פרק שני : חקר ההלכה, הפילוסופיה והשיקול החינוכי
40	שאלות היסוד של הפילוסופיה של ההלכה
42	ההלכה והפסיקה ככלי חינוכי
47	המודעות לגבולות המחקר
49	ההלכה, הנורמה והמעטפת התרבותית
50	הרב יצחק זילברשטיין: נורמה ותרבות
53	גבולות העיסוק החינוכי בפסיקה ההלכתית
	בחינה היסטורית 53
	זיקת ההלכה לחינוך: כישורי הנהגה 58
61	מהי הפילוסופיה של החינוך
67	פרק שלישי: מהו חינוך ומהי הלכה: דיון ביקורתי
68	חינוך והלכה: הרחבת הגבולות

70	אינדוקטרינציה וחינוך
74	אינדוקטרינציה והלכה
77	החינוך ההומניסטי והאינדוקטרינציה
83	החינוך למצוות והחינוך הדתי כאינדוקטרינציה
89	בחינה מחודשת: אינדוקטרינציה, חינוך והלכה
93	הנרטיב, השפה והפרשנות
94	אינדוקטרינציה סמויה
96	ההלכה: בין חברות להפנמה
98	הרחבת גבולות החינוך והרחבת גבולות ההלכה
100	פוסט מודרניזם והגדרת החינוך וההלכה
107	פרק רביעי: מהי מטה-הלכה?
108	החיפוש אחר 'המטה'
	מטה-אתיקה 108
	מטפיזיקה 111
	הפילוסופיה של המדע 113
114	הרהורי ביקורת
115	שאלות פנים ותוץ: פורמליזם, נון פוזטיביזם ומטה-הלכה
117	בין פורמליזם לראליזם
124	הגישה המטה-הלכתית החיצונית
128	מטה-הלכה והפילוסופיה של החינוך
130	פרק חמישי: מטה-הלכה, הגות חינוכית ומיפוי סגנונות פסיקה
131	המשנה של שוואב: תיאוריה, פילוסופיה והאירוע ההלכתי
135	המוקדים של שוואב
	חומר הלימודים והחומר ההלכתי 136
	המורה והפוסק 138
	התלמיד והשואל 139
	המחנך והפוסק מול הסביבה 140
141	שינוי טיבו של הטקסט ההלכתי
	שוואב כדגם ביקורתי 142
143	שוואב והמוקדים ההלכתיים
147	שוואב וסוגות הכתיבה ההלכתית
	ספרי שאלות ותשובות 148
	תשובות בעל פה 152
	פסיקה באינטרנט 157
162	כתיבה הלכתית מאוזנת
165	פסיקותיו של הרב יעקב יחיאל וויינברג

- 166 הרצאות וקונצרטים בבית הכנסת
 167 היחס לנישואים רפורמיים
 168 שותפות עם גוי בשבת
 169 החשש ממלעזים ושיקולים חינוכיים

- 173 פרק שישי: קיירין איגן והפילוסופיה של ההלכה
 173 התפתחות האדם: החינוך כראי התרבות
 174 השלבים של איגן
 177 הדגם של איגן וספרות ההלכה
 179 הדגם של איגן והוראת ההלכה
 181 בין אגדה להלכה
 184 בין קבלה להלכה
 188 היצר והיצירה ההלכתית
 192 ממדים רומנטיים בהלכה
 194 חשיבה אספנית
 197 תרבות סיפורית
- 201 פרק שביעי: קריאה חדשה בהוגים הלכתיים
 201 הרב י"ד סלובייצ'יק: מהאירוניה אל הפילוסופיה ובחזרה
 202 המחשבה ההלכתית
 204 איש ההלכה
 207 סלובייצ'יק כמחנך אירוני
 212 היחס למוות כמקרה מבחן
 215 אגדה והלכה: הראי"ה קוק והרב ח"ד הלוי
 217 בין הקבלה (המיתית) לפילוסופיה
 219 הרב קוק, ההלכה והמחשבה האירונית
 223 הרב ח"ד הלוי: תרגום ההלכה למיתוס ורומנטיקה
 228 שולחן ערוך
- 233 אחרית דבר
- 236 רשימת הקיצורים
- 269 מפתח מושגים
- 281 מפתח שמות האישים